

НАШЕ ЖИТІСТЬ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 28 (123)

АВГСБУРГ, 21. ЛИПНЯ 1947

РІК III

Інша Німеччина

Після того як Гітлер при допомозі комуністів одержав формальну підставу для своєї влади, виступив він демагогічно перед цілим світом як вістун ладу і порядку проти „гнилої демократії“ та „соціалістичних доктринерів“ і „комуністичної небезпеки“. Німецькі реакціонери на загал були вдоволені з його приходу до влади, бо сподівалися повороту „старих, добрих часів“, коли не було ніяких клопотів з демократією. Буржуазні партії шукали на всій ладі „співажиття“ з Гітлером. У цій атмосфері німецькі соціалісти й ті буржуазні демократи, що й далі були вірними своїм ідеалам демократії, справді опинилися самітними і одинокими. Нова терористична машина Гітлера — гестапо, СС, СА і концентраційні табори — нічили, мучили й мордували соціалістів як очах Европи при повній її мовчанці. Ніхто з того приводу не зірвав дипломатичних зносин з Гітлером, Гімлером, Берінгом і іншими, райхслайтерами, хоча на їх руках була кров німецьких соціалістів і демократів. Навіаки, Герінг приймали з почестями у сусідніх державах. Німецькі концентраційні табори переповнилися соціалістами по береги. І не могло бути інакше, бо в німецьких соціалістів бачив Гітлер реальну небезпеку для себе. Соціалісти гово-рили й писали у всіх своїх нелегальних листочках: „Німці, спам'ятайтеся, бо Гітлер — це нова світова війна і нова руїна німецької нації“.

Річ ясна, що Гітлер більшу частину проводив німецьких соціалістів згеною в концтаборах або перестріляв. Лишилися живими лише ті, кого охороняли випадок.

Про те, як ішла підпільна боротьба проти німецької диктатури Гітлера, можуть свідчити такі короткі цифри: Суди за політичні злочини проти гітлерівської влади в самій Німеччині наложили разом кар в'язниці на 35.806 років. Тут немає кар концтаборів, бо це було компетенцією не судів, а гестапо. На цю цифру складалися передусім німецькі соціалісти, як це видно із докладної статистики, яку по-даємо за один рік 1936: із 609 судових процесів, що припали в цьому році, було під судом 1.263 німецьких соціалістів, 59 членів католицької організації, 28 чужинців, 330 дослідників біблії і 898 ін.

І от ця інша Німеччина, поневірялась під націоналістичною диктатурою Гітлера не менше, ніж поневірялись опісля інші народи, підбиті Гітлером. Але ця інша Німеччина не загинула. Вона вийшла з підпілля після повалення гітлеризму. Виявилося, що вона в підпіллі не здеморалізувалася, залишилася здорововою і осиротстою. Хребтом цієї іншої Німеччини були до і під час гітлеризму соціалісти, хребет її вони творять і сьогодні.

Доказом цього останній конгрес соціал-демократичної партії Німеччини в Нюрнберзі.

ВІДКРИТО ВЕЛИКУ ЗМОВУ В АТЕНАХ

Атенська поліція на минулому тижні перевела величезну операцію в столиці. Численні квартали міста були оточені, на місто наведені з прилеглих гір мітальези, всі громадські будівлі, поштові конттори, телефонні станції, банки були під охороною поліції. В наслідок цієї операції було заарештовано 2.600 чоловік, побільшості членів комуністичної партії та інших лівих організацій, між ними Деметріос Партсалідес, ген. секр. АЕМ.

Тут подаємо кілька чисел із організаційного звіту партії, зложеного на конгресі: У трьох західних зонах і в Берліні на початку біжучого року було зареєстровано членів партії 711.448. На цій самій території, при найвищому рівні числа членів (1931 р.), до приходу гітлерівської диктатури мала партія зареєстрованих членів 602.084. Отже, тепер є зрост на 16%. Цей зрост є тим більший тепер, коли взяти на увагу зрост числа населення цих зон. Але не тільки в абсолютному числі членів є дуже значний зрост. Далеко важливіша справа, що з сильною зрост і організаційної мережі. Коли в 1931 році на цій території мали соціалісти тільки 5.252 місцевих організацій, то цього року вони їх мають аж 8.132.

Фінансова база партії діє дуже справно. Із членських вкладок утримується цілий місцевий апарат і апарат місцевих організацій, а крім цього ще на центральні видатки зібрано 567.712 нім. мар. Із цієї суми тільки приблизно 1/4 ішла на утримання центрального апарату. Решта, 3/4 Фонду, була видена на речеві потреби (друк книг, і т. д.). У звітному році партія видала 68 книжок і брошур. Партія має 16 часописів.

Про міру впливів соціалістичної партії свідчать числа голосів при виборах. У більших містах творить партія або абсолютно більшість або дала більш половиною виборців. На селі і в місті разом партія в західних зонах має: Баварія 28.4%, Баденія 38.4%, Великий Гессен 42.8%, французька зона 26.8%, британська зона 37.4%, Берлін 48.7% голосів.

Конгрес, що відбувся 29. 6.—2. 7. 1947, обміркував грунтівно ряд важливих питань.

(Закінчення на 2-ій стор.)

З'їзд СУЖ-у

(Від нашого кореспондента)

12—13 липня ц. р. в українському таборі Етлінген, біля Карльсруе, відбули журналисти об'єднані в СУЖ-і свій другий з'їзд.

З'їзд відкрив палкою і змістовою промовою найстарший український журналіст Голова СУЖ-у Д-р Степан Баран.

Під гучні оплески присутніх делегатів і гостей за президіальним столом засіли директор місцевої IPO, референт відділу інформації та преси ЦПУЕ, представники німецької преси, представники еміграційної преси інших народів, видатні діячі наших визвольних змагань, редактори українських газет та представники господарів табору Етлінген.

Після заслухання численних привітань з'їздові від різних громадських організацій і осіб звітною доповіддою голови Управи СУЖ-у розпочалася ділова частина з'їзу.

По звіті Управи та Контрольної Комісії розпочались жваві дискусії.

Окрему доповідь на тему: „Професійний журналістичний рух в Німеччині“ виголосив член управи СУЖ-у ред. Которович.

В атмосфері дружньої співпраці та глибокого розуміння завдань української журналістики в цей відповідальний історичний момент, делегати з'їзу в повній єдинності вибрали нові керівні органи спілки.

На голову Управи Спілки одноголосно вибрано знову Д-ра Степана Барана, якого з'їзд відав гучними оплесками. Цим обранням з'їзд заманівав своє довір'я до тої послідовно-демократичної лінії, яку провадив Д-р Степан Баран для зміцнення професійної організації українських журналістів.

З'їзд прийняв низку ухвал та скорегував статут спілки відповідно до нових завдань українських журналістів на новому етапі життя української еміграції.

Відвідав з'їзд Високопреосвящений Ніканор — список Української Автокефальної Православної Церкви на Баденщині, який в теплому слові звернувся до журналістів підкресливши значіння преси і журналістів в житті культурного суспільства, зокрема українського.

З почуттям широї вдячності до господарів — Управи і всіх мешканців табору в Етлінгені, розіхалися делегати з'їзу. Справді більш ніж де інде відчули приїзжі тут увагу до себе бо, поза мочлігом та харчом, і спільна розвага вечірня з танцями і опціяльно для з'їзу організовані виступи оркестри і хору — все це надало з'їзові якогось урочистого, святочного характеру і певне згадка про етлінгські дні залишилось на довго в пам'яті Сужівців.

Переїзд ДП до США

Одним із головних завдань IPO з'являється розселення осіб, що ними вони має опікуватися, по різних країнах. Але це не може бути зроблено, аж поки окремі краї не знищать своїх іміграційних бар'єрів. І приклад в цьому мусить показати США. Перед Конгресом зараз лежить законопроект, вироблений депутатом Ілінойсу В. Стретоном, який передбачає в'їзд 400 тис. ДП з американської зони Німеччини

ни по 100 тис. щорічно, як про це вже кількаразово повідомлялось. Він тепер знаходиться на розгляді в іміграційній підкомуї Верховного Юридичного Комітету Конгресу. Якщо вона його схвалить, а про це є всі підстави гадати, то навряд чи Конгрес спротивиться при голосуванні переведенню цього проекту в закон. В такому випадкові інші країни теж напевно підуть шляхом США.

(Закінчення з 1-ої стор.)

тань, як нову господарську, соціальну і культурну програму партії. Реферати і дискусія виявили, що в партії традиційний марксівський світогляд є не виключним світоглядом, як це було до 1914 і настав не панівним, як це було після 1918 р. Марксівський напрямок у партії є тепер тільки один побіч інших рівнорядних напрямів соціалізму: морального і релігійного соціалізму. Всі вони мають повну толерантність всередині партії. Дисципліна існує тільки щодо програми акції.

Партія як цілість обстоює тепер принципи вільного соціалізму, що буде новий лад на ряді менших об'єднань: громад, кооперативів і профспілок. Націоналізацію, тобто удержання, приймає партія тільки війництво в деяких галузях. Засадничо партія стоїть за уступлення. Партія не є „пролетарською“ організацією, але об'єднання усіх працюючих людей без різниці класів.

Політично партія стоїть на становищі демократії з удержанням широкої самоуправи громад, країв і професій. Комуністичний рух поборює партія не тільки як фальшиву методу, але також як зовсім ворожий зміст, який веде послідовно до тоталітаризму. Гегемонію Росії, яку підтримують в цілій Європі підлеглі московським большевикам партії, німецькі соціалісти відкидають рішуче.

У конгресі брало участь уже небагато із старої гвардії проводу — Лебе, Штампфер і інші. Решта — знищена Гітлером. Але тут, на конгресі, як і в цілому соціалістичному русі Німеччини, виявилася сила і значення теоретичної підготовки руху і його традицій. Хоча апарат партії був розбитий Гітлером дощенту, хоча був зметений із лиця землі її провід, але вона відродилася, бо жила її традиція і основна ідея.

Масова участь офіційних представників соціалістичних партій рішальних країн світу самою свою присутністю на конгресі підкреслювала, що німецький соціалізм — це будуча творча сила Німеччини і взагалі ладу всередині Європи. У своїх промовах вони підкреслювали також свою віру в ту нову силу, яку на конгресі представляли не останки старої, але незлічені ряди нової гвардії.

ССР і східний блок

У той час, коли західно-європейські держави в Парижі радяться над пляном Маршала, східно-європейські держави складають між собою господарські договори. Уряди Польщі й Чехо-Словаччини призначили членів спільної Ради для піднесення інтенсивності господарської співпраці. Основне завдання Ради — це координація індустриальних виробів обох країн. Обидві держави мають намір скласти подібні угоди й з іншими європейськими державами. У Празі й Варшаві оголошено, що незабаром розпочнуться господарські розмови з Угорщиною. Чехо-Словаччина має намір допомогти Угорщині в переведенні трирічного пляну. Угорський уряд на своїх фабриках тяжкої промисловості буде фабричне устаткування для Югославії. Угорщина, допомагаючи виконанню югославського пляну, має доставити її машини на суму 20 мільйонів доларів. Торговельні переговори Чехо-Словаччини з ССР закінчи-

лися складанням торговельної угоди. Також між Болгарією і ССР провадяться господарські переговори. Заступник прем'єра Болгарії Костор в Москві склав угоду, на підставі якої ССР за болгарський тютюн доставлятиме їй машини на загальну суму 10 мільйонів доларів. Незабаром із Москви має вийти до Софії торговельна делегація, яка обговорить справу створення советсько-болгарського авіаційного товариства. Болгарія і Фінляндія провадять в Гельсінкіх господарські розмови про поліпшення торговельних зв'язків між обома країнами. В паризьких дипломатичних колах рахуються з тим, що активізація господарських зв'язків між східно-європейськими державами є передумовою до створення під советськими впливами господарського блоюку східно-європейських держав. Після створення цього блоюку, як передбачають дипломатичні кола в Парижі, Советський Союз розпочне наступ проти Маршалового пляну.

Американська допомогова місія

Вашингтон. Давид Грайвольд, що незабаром віїжджає на чолі американської допомогової місії до Греції, заявив, що місія має на меті підтримувати Грецію до того часу, поки вона не буде самостійна і сама собі зможе помогти. З 300 міл. доларів які Конгрес призначив Греції як допомогу, половина буде використана на господарську відбудову, а друга половина — на зміцнення відбудову грецької армії, щоб вона успішно могла провадити боротьбу проти комуністичних партизанів. Американська місія в Гре-

ції має складатися з 40 цивільних осіб і 80 офіцерів та солдатів американської армії і флоту. Англійська військова місія в Греції до половини вересня буде скорочена на 25%, Англійські підстаршини й військові урядовці відкликані з вісімох великих вишколючих таборів в Греції. Решта членів англійської військової місії пробуде в Греції ще приблизно один рік і разом із новоприбулою американською військовою місією буде провадити вишкіл грецької армії.

Політичний огляд

Друга Паризька конференція

12. липня почалася в Парижі нова конференція в справі відбудови європейського господарства. Ця конференція відрізняється від попередньої, закінченої 2-го липня, тим, що в ній не бере участі ССР. Але на тому ще не кінець: уряд ССР заборонив участь у паризькій конференції також тим державам, що перебувають під советським впливом. Деякі держави за „залізною завісою“ признали були навіть своїх представників на паризькій конференції (Чехо-Словаччина, Фінляндія), але перед початком конференції заявили свою відмову. Мадянський уряд відмовляючися від участі в конференції, висловив свій жаль...

Причини неучасті країн за „залізною завісою“ у паризькій конференції політичні. Советський уряд не бажає поширення господарського впливу наймогутнішої держави світу — Америки. Тому: краще голодувати, але не приймати з американських рук допомоги, що буде дана, сама собою, на основі певних політических передумов.

Наслідком відмови ССР брати участь у конференції, що має виробити спільну програму відбудови Європи з допомогою Америки, європейський світ виразно розділився на дві частини: країни західній йдуть під проводом великих англо-саксонських демократій; країни східній йдуть за советським тоталізмом. Це політичне розмежування двох світів найвиразніше бачимо в Німеччині: західні зони окупованої Німеччини включаються в плян господарської відбудови Європи; східна, советська зона Німеччини лишається поза Маршаловим пляном.

Страх советського уряду перед здійсненням Маршалового пляну має свої позаду причини. Провідники ССР не бажають контролювати свого господарства будь-якими міжнародними організаціями. Тим часом плян європейської відбудови має на увазі утворити фінансовий господарський союз під міжнародною політичною контролею. Для ССР такий плян небажаний. Тому Москва так завзято обороняє „суверенітет“ і „самостійність“

різних Альбаній перед „вмішуванням великорізьків у внутрішні справи маліх народів...“

Франція

Господарські відносини мають великий вплив на політику. Франція зруйнована війною, шукає способу для господарської відбудови. Своїми силами Франція не може свого господарства відродити. Мусять французи, як і інші народи, шукати американської допомоги. Американський уряд не має довір'я до тих урядів, де заєдно з комуністами. Комуністичні партії орієнтуються на Москву, як на центр „світової революції“. З ними американці не подорожать. Тому бачимо в різних країнах Європи зміни: комуністів виключено з уряду у Франції, те саме сталося в Італії. Комуністі кричать про американський „доларовий імперіалізм“, але не можуть нічого відповісти.

На раді французької соціалістичної партії 5-6 липня вирішено, що участь комуністів у французькому уряді неможлива, особливо з огляду на американську допомогу. Французька компартія підтримує політику Москви, що стоїть у суперечці з американським господарським пляном.

В справі господарського пляну Америки висловився також генерал де Голь. Де Голь перестерігає у своїй розмові з журналістами 9. липня, що треба підтримувати європейську континентальну солідарність. Якщо цього не буде, то Європу поглине Советський Союз.

Еспанія

Диктатор Франко перебуває в неприємному стані: з усіх боків натискають на нього, щоб відішов від влади. Франкова диктатура від кінця війни пробує маскуватися як „демократія“. Шоб показати світові, що „народ“ стоїть за ним, Франко влаштував 6. липня плеbiscit. Звичайно, як це завжди буває в диктаторських державах, він „виграв“. „Народ“ мусів проголосувати, що ген. Франкові належить місце голови держави. „Народ“ проголосував також, що в Еспанії має бути монархія. Своого наступника в уряді має призначити сам Франко. Еспанські монархісти глузують з цього всенародного голосування і наводять багато прикладів утисків і зловживань під час плеbiscitu.

ДОПОМОГА США ТУРЕЧЧИНІ

Істамбул. Після того як турецький кабінет ратифікував угоду про американську допомогу, США і Туреччину підписали договір про реалізацію американської допомоги в 100 міл. доларів для охорони Турецької вільності й незалежності.

Генерал Олівер Ляндсфорд, керівник американської військової місії в Туреччині, заявив, що між ним і турецьким президентом Ісметом Іненом осягнуто повне порозуміння щодо реорганізації військової оборони водних шляхів та турецького кордону. Ген. Ляндсфорд виїжджає на деякий час до Вашингтону, де матиме розмову з американським головним командувачем і міністром закордонних справ Маршалом. Командувач англійської флоту на Середземному морі адмірал Сер Альберт Вілліс прибув до Анкарі на п'ятиденної відвідини, як гість турецького президента. 21. липня прибуде з офіційною візитою до порту Істамбули англійська воєнно-морська флота.

* На річному зібранині учасників війни заступник голови об'єднання Рай Брамнер заявив, що ще в останній війні США мали найміцніше військове летунство, але сьогодні знаходиться на третьому місці за Росією й Англією. США має бойових літаків 5.000 і 125 повітряних фортець, тоді як Росія 15.000 і Англія 10.000. Генерал Андерсон, заступник начальника генерального штабу воєнної авіації підтвердив цю заяву. Шоб Америка стала знову повітряною силою вона потребує річної продукції 5.000 літаків.

КОРОТКІ ВІСТИ

* Американська палата Репрезентантів прийняла проект закону про наступника президента. Згідно з новим законом, уряд президента і віцепрезидент, коли вони не здібні виконувати свої обов'язки, перебирає голова палати репрезентантів. За старим законом функції президента виконував мін. закордонних справ.

* Канадський уряд дозволив допустити до Канади дальші 5.000 ДП, кількість допущених до Канади становить тепер 10.000.

* Президент Трумен призначив Надзвичайну комісію для негайної перевірки становища в Китаї й Кореї. Керівництво місії доручено ген. Ведемаєрові.

* В американській окупаційній зоні Німеччині і Австрії акредитовано 114 закордонних журналістів, з них 73 американських, 17 англійських і 6 французьких. Найбільшу кількість журналістів має Берлін 47, Франкфурт 29, далі йдуть Мюнхен і Віден.

* Австралійський міністер закордонних справ д-р Івет повідомив, що на 26. серпня скликався до Канбери конференція британської спільноти в справі обговорення японського мирового договору.

* У військовому трибуналі в Нанкіні розпочався процес проти кол. японського генерала Ресуке Ішогаї. Його обвинувачують в отруєнні опієм великої кількості китайців в Гонг-Конг.

* Президент жидівської національної Ради Ісаак Бен Цві заявив перед Палестинською слідчою комісією ОН, що політичне, культурне і господарське становище жидівської меншості в сусідніх країнах погіршало. Голова Ради Давид Ремес просив комісію про негайне й справедливе розв'язання палестинської проблеми.

* Угорська комуністична партія на передвиборчих зібраниях роздає серед угорського населення картки, які дають право вільного вступу до кіна і купівлі раціоналізованих текстильних товарів і харчів.

* Індійський уряд плянує установити дипломатичні відносини з Швейцарією, Чехо-Словаччиною, Норвегією, Швецією і можливо з Данією.

* Син кол. угорського регента Горті, прибув з Риму літаком до Ріо-де-Жанейро.

* Як повідомляє французька поліція, в Нанті відкрито сковище зброї. Арестовано 25-30 осіб, здебільшого це медяри і поляки.

* Принцеса Єлізавета, як повідомлено офіційно в Лондоні, заручилася з лейтенантом Піліпом Мавбетеном. Піліп Мавбетен — син недавно померлого грецького принца Андрія. Його мати була сестрою теперішнього віце-короля в Індіях.

* Чіле склало гострий протест в Москві проти некоректного поводження з її дипломатами.

* Між Ватиканом, Італією і Філіппінською республікою підписано договір приєзді.

</

Два погляди на виборних

Одною з найважливіших рис демократії є виборність урядових осіб, яким народ доручає виконувати цілком ясно визначені обов'язки на благо всьому народові, всім громадянам. Ця виборність може охоплювати більшу або меншу кількість урядових осіб чи посад. Чим ширше коло тих осіб, тим досконалішою є демократія. Зазвичай вважають, що демократія є досконалішою в Швейцарії, бо там у деяких кантонах, які по суті є суверенними державами, виборними суть і поліцаї, яким доручається догляд за порядком. Тих поліцаїв обирають там представницькі органи громад, громадські ради. І ясно, що вони дбають про те, щоб на посаді поліцаїв потрапили чесні, не шкідливі люди. А от у Франції поліцаї не виборні: їх приймає на службу поліційне начальство, але все ж таки не, як попало, а на підставі закону, який ясно визначає, яким повинен бути поліцай, бо в демократії засадничо керує життям народу не свавілля урядовців, не людина сама по собі, а закон, що є висловом бажання і волі народу. В демократії урядовець діє так чи інакше не тому, що закон виразно вказує урядовців діяти, урядувати певним чином.

Тому глибоко помилковою, отже й недемократичною є думка, що кожна виборна особа вже самим тим, що її обрали, набирає таких властивостей, що щоб вона не наказувала те вже обов'язково повинні всі виконувати. Виборці тобто громадяни, повинні і обов'язані виконувати тільки ті приписи владі, які згідні з законом. Тому у демократичних державах в основних законах, конституціях, є навіть такі приписи, що кожний громадянин має право чинити опір незаконним приписам владі. Такі приписи є у Франції, Сполучених Штатах Америки, Швейцарії, Англії тощо. Там поліцай, який незаконно, тобто супроти всіх підстав, визначеніх в законі, зарештует громадянина буде за те відповідати: його судитимуть, і якщо знайде суд, що він винен, то покарают.

Виборна урядова особа, в демократії відповідає перед законом так само, як кожний громадянин, але інколи навіть більше її дошкільніше буває карана ніж кожний громадянин і то власне тому, що вона вибрана, що на неї нарочито покладено точно визначені обов'язки. Все це речі, яких навчають громадян зі школи у всіх демократичних державах і там про такі речі не сперечуються ані в газетах, ані на зборах, бо вважають їх само собою зрозумілими.

Не так виглядає справа серед нас тут на еміграції. Ми мали нафоду читати в одній еміграційній українській газеті вислов, видруковане навіть грубими літерами.

В тому гаслі закликалося нас слухатись виборних таборових рад, управта комендантів, виконувати всяке розпорядження незалежно від того, чи законне воно, чи ні: просто тому, що його видав вибраний гурт чи особа. Це хибне її шкідливе гасло, бо хоче воно, щоб громадяни не задумувались над тим, що законне і що незаконне, а були просто сліпими виконавцями того, чого заоче той чи інший урядовець, наділений правом примушувати виконувати закон. Це гасло, яке не виховує громадян, а як раз навпаки, виховує службових підданих. Тій газеті настоміст треба було закликати громадян і урядовців виконувати закони, а не просто слухатись. Засади наказування й послуху це засади не демократичні, а владавські, панські й вони неминуче ведуть до того, до чого веде тоталітарність, до чого довела німців гітлерівціна. Спочатку ніби все гаразд: вибрали скажемо таборову раду, таборову управу, ніби гарні там люди, бо вибрані. Аж от прийде їм в голову і почнуть вони вважати, що можуть все робити, що хотять, ніби на загальну користь тай заборонять якусь газету ширити чи щось інше... Чи гаразд зробив отакий голова таборової ради чи управи? Ясно, що ні. А це вже значить злочин у демократичних державах: позбавлення волі слова. В демократичних державах

важ такого виборного урядовця судив би суд. В демократичній державі виці органи її не покривали б своїм іменем, так званим авторитетом, незаконні вчинки таког виборного.

Таким чином виходить, що є два погляди на права й обов'язки виборних урядовців: один -- так званий авторитетний, що стремить до панування, підпорядкування й другий -- демократичний, який вважає, що виборний урядовець є виконавцем закону, тобто, що урядовець це співробітник громадян, виконавець їх волі, висловленої в законах. Такий погляд вже не доведе до скучення влади в руках одної людини, яку всі „мають слухати, хіба, що самі люди не розумітимуть, що вони творять народ, а не „вождь“, чи „Фюрер“ чи хто ще там.“

От ми й повинні стреміти до того, щоб була серед нас правдива демократія і не жив та нешириється серед нас погляд авторитетний, який легко переходить в диктування, присипування й вимагає безоглядного послуху.

Тим, хто не знає, що то є правдива демократія, хто не жив в правдиво демократичних державах, а під авторитетним чи тоталітарним режимом, демократичний погляд на виборних урядовців здається якимсь дивом. Проте демократичний погляд живе й здійностіться в багатьох країнах, зокрема у Бельгії чи Англії, куди оце почали виїзджати наші емігранти-ДП.

Треба приглянутися й побачить, що

це річ здійснима. Як пощастить нам, з таким демократичним поглядом на виборних урядовців вернутися до дому у вільну Україну, то буде наша батьківщина виглядати вже інакше як досі. Буде вона країною вільних громадян, а не „підданих“. Василь Гмах

СУПЕРНИЦТВО США І СССР

Американський урядовець Державного Секретаріату (міністерства закордонних справ) США, що повернувся тепер з Європи, дав інтерв'ю кореспондентові газети „Нью-Йорк Таймс“, в якому говорячи про суперництво Америки І СССР в Європі, заявив таке: „Ні Америка, ні Росія не змогли б виграти цілком цього ідеологічного бою, але проти нас працює вживання грубої сили. Одна за другою чисто індивідуалістичні нації із старою цивілізацією втрачають свою індивідуальність і вливаються в анонімне советське море. Хоч комуністична доктрина не довела своєї переваги більшості поляків, мадярів чи сербів, але введення советської армії до цих країн і багато інших подібних заходів стало вирішальним. Тепер Советська Росія плянує поширення свого тиску на країни Західної Європи. Але тут і доведеться зіткнутися з цілком іншими умовами“.

Конгрес соціал-демократичної партії Німеччини

В дніях 29 і 30 червня та 1 і 2 липня ц. р. відбувся у Нюрнберзі другий післявоєнний конгрес соціал-демократичної партії Німеччини. На конгрес прибуло біля 1.000 делегатів з усіх західних зон Німеччини і Берліна. Під советською окупацією соціал-демократична партія, очевидно, заборонена і тому згадки могли німецькі соціялісти прислати тільки свій привіт із підпілля.

Конгрес викликав велике запікалення у цілій Європі, бо сьогодні Німеччина з центром уваги відбудови Європи, а соціялісти в Німеччині це єдина сила будучого ладу, порядку і справедливості перебудови.

Прибули на конгрес представники соціалістів різних країн, а окремо Англії, Америки, Франції, Бельгії, Італії, Голландії, Данії, Швеції, Норвегії, Мадридіні і Російських соціалістів (еміг.) Прислали свої привіти грузинські та швейцарські соціалісти. Українські соціалісти були представовані двома делегатами.

* Міністер закордонних справ Перу запропонував поширити Маршалів плян на країни Південної Америки.

* В Москві розпочалися переговори з приводу укладення англо-советського торговельного договору.

юз ще не дав своєї згоди на участь Австрії на паризькій конференції. Англійський представник в контролюваній Раді обвинувачує советську окупаційну владу в нафтовій кризі в Австрії в той час, коли під советською контролюється австрійські нафтові джерела. Совети, як заявив він, мали в червні передати для західної Австрії 6.680 тонн нафти, а передали лише 154 тонни. Повна кількість запотребування ні в одному місяці не була виповнена. Советський делегат заявив, що в цій справі буде переведено слідство. Спроба советського делегата на конференції чотирьох в справі мирового договору з Австрією, відкласти дальші розмови на серпень зустріла гостру опозицію з боку представників західних великороджав.

матері) для залагодження конфлікту уже не досить. Стара пісня „Де згода в сімействі...“ уже б не могла вірно передати цю нову ситуацію.

Де ж знайти художні засоби для відтворення в мистецтві цієї ситуації? Чи не можна взяти їх з аксесуарів просвітнянсько- побутової літератури? Ні, не можна. Бо просвітнянська література була створена в добу іншу (не тільки в розумінні часу, але і в розумінні характеру) від доби Хвильового. Описом побуту старосвітських батьюшок і матушок вже не можна було передати життя на Україні, що в цей час палала в огні і бурі революції.

Що ж мав робити Хвильовий, намагаючись мистецько передати дух своєї епохи? Чи мусів він використовувати засоби мистецтва минуліх часів, чи мусів чекати, поки хтось відкриє нові літературні засоби, використовуючи які він (Хвильовий) зміг би правдиво змалювати події в рідному краю? Ні первче, ні друге. Хвильовий мав активну натуру, був пристрастним борцем і в житті, і в мистецтві. „Щоб творити справжнє бойове мистецтво — писав він, — треба відчувати свою епоху, треба знати на що вона хворіє“. От у цьому бажанні відчувати свою епоху і слід шукати причини новаторства Хвильового.

Павло Дубів

Ще про М.Хвильового

(В зв'язку з статтею Ф. Дудка)

Справедливо зазначаючи, що М. Хвильовий „...появив усі утерти, традицію освячені канони нашого хуторянства і бездушної просвітнянщини“, п. Ф. Дудка навіть не пробує з'ясувати причин цього повалення. Він тільки констатує, що „Хвильовий — це революціонер у нашій літературі, що ввірвався туди з новою технікою вислову, задумами, шляхами“. Таку характеристику Хвильового слід визнати цілком вірною з тим лише зауваженням, що її знову ж бракує пояснення того, чому саме революціонером був Хвильовий. Ця, за признанням самого ж Ф. Дудка, „безперечно одна з найцікавіших величного розмаху постатей нашої літератури останніх 3-х десятиліть років“. А найцікавіший, на нашу скромну думку, Хвильовий якраз тим, що в бурхливий переломовий період нашої історії він порвав зі створеним в період „теорії і практики малих діл“ просвітнянським етнографізмом і вказав українській літературі нові напрямні в її розвитку.

Як відомо, мистецтво є відбитком життя. Змінюються життя, змінюються й прояви його в мистецтві. Тому мистецтво ніколи не застигає в якісь одній формі, але, розвиваючись одночасно з життям, знаходить для відображення його все нові й нові прояви. Старі форми поступаються новим не тому, що вони погані, а тому, що вони не можуть передавати специфіки нового часу. Порівнямо, наприклад, дві родинні драми, що відбуваються в різні історичні періоди. Не слухала Наталка свою матір і не хотілайти заміж за возного. Однак слізми матері передали і примусили її змінити своє рішення. Ситуацію д. добре передає пісня „Де згода в сімействі“. Другий конфлікт у другій родині. Розпалені брати Остап і Андрій ладні вбити один одного. Стара мати вже не може вплинути на дітей. Чому? Бо причини конфлікту криються не в родині, а поза нею; вони становлять собою явище не побутове, а соціальне, отже, побутових внутрішньосімейних засобів (слізми

Мені здається, що причин цього новаторства п. Федір Щудко просто не зрозумів. Захоплено перелічуши складові частини народного побуту (яких М. Хвильовий чомусь не використав), п. Ф. Дудко виявляє подиву гідне незрозуміння того, що описом ідилічних сільських вечорниць не можна відтворити переломову добу, коли те, що панувало вчора, — уже впало, а нове, йдучи на зміну старому, ще перевібуває в бурхливій стадії боротьби за існування.

Чому Хвильовий був новатором? Чи тому, що хотів бути новатором ради самого новаторства? Ні, не тому. Хвильовий не почував себе відірваним від попередньої української літератури і, де тільки міг, користався з арсеналу її мистецьких набутків. Рання новеля Хвильового „Кіт у чоботях“ написана під впливом літературної манери Коцюбинського, а мистецько розроблена тема ворогуючих між собою братів теж не нова в українській літературі. Отже, повторюємо, Хвильовий користався із здобутків попередньої літератури. Проте, коли він пробував змалювати сучасні йому події за допомогою старих, традицію освячених канонів (оборонцем яких у

Пластова зустріч

(3. нагоди 35-річчя українського пласти)

Міттенвальдський ліс повний українських та чужоземних пластунів. У лісі різноманітні шатра. Дим підноситься до верхів Альп, які з недовір'ям поглядають на незнайомих гостей. Ветер штайн час від часу окутує хмарки. Тут зібрались коло півтори тисячі пластунів. Це вже неабияке досягнення. Святона програма переплетена танками та співами. Під керівництвом Андріюховичів пластуни демонструють танкову програму, відому мешканцям Авгсбургу з виступів драмгурту. Тішать око яскраві барви одягів різних часів і частин України. При ватрах — виступи різних пластових осередків та гостей представ. інш. народностей, серед яких найпривабливіший виступ білорусів, що чарували своюю піснею, сумною й величною. Повів тури чувається в піснях мадірів, а бравура польських пісень рвалася утишуночі.

Були й звичні пластовим ватрам жартівліві пластові виступи, але цікаво, що на цій ватрі у суботу, що мала бути веселою, жартівліві виступи не були такі веселі, як на поважній міжнародній ватрі у неділю, а зокрема на тій справжній виступ білорусів, що чарували своюю піснею, сумною й величною. Повів тури чувається в піснях мадірів, а бравура польських пісень рвалася утишуночі.

Ватри палали, але лише остання могла задоволити тих, що „йшли великим слідом Великого Духа”, бо перші були з сілого гіля, а недільна мала сухе дерево у середині, а як загорілася так полум'я вище „Цуцшицю” вибухло!

На бетоновій площі від якої старої німецької будівлі вкопано щогли, на яких піднесено у неділю п'ять прапорів. Шкода, що не більше. Між ними по середині наш „сонячно-блакитний”. Дві нації — німці та росіяни вітали лише словами. Коло команд і запрошеніх гостей пройшли прапори й стрункі лави.

Все? Ні, не все. Там в околиці, ходять стежі, оглядаючи кожен сантиметр території, вишукуючи умовні знаки, біжать гуртки, хто швидше пройде район, де є

низка перешкод, де задихавшися треба прийти гудзика, лізуть на дерево, перев'язують ранених і т. д. Там є дуже багато помилок, що залежать від того, що надто довго той наш молодняк сидить по таборах, а не мандрує. Були ще вільноручні вправи, вкрابلі між танками, деякі були дуже мілі й граціозні.

А ті фотографи! Скільки їх було під

Українська пісня в Америці

По заголовку виглядало б, що мова буде про українську пісню. Тимчасом хочемо дещо сказати тільки про засоби її поширення в світі, а саме про патефононі та їх значення в мистецтві американського континенту.

Десь коло 1904 року з'явилися в Америці перші плити з українськими піснями. Продукувала такі плити американська патефонова фірма Колюмбія, щоб побити свого конкурента фірму Вікторія. Перші спроби тій фірми були зроблені в Києві. Більше українських плит з'явилося в Америці аж десь в 1911 році. Один сільський музик Павло Гуменюк з Підволочиська випустив у фірмі Колюмбія плити зі своєю музикою: піснями, весільними обрядами і т. п. Багато дечого він сам творив. Виявилось, що українці в Америці, більше сподобали прості сільські пісні, як концертні пісні. На доказ того, що напр., плита „Весілля”, яку награв сам Гуменюк розійшлась в кількості 125.000 примірників, коли перевісно інші плити, в тому і американські, розходилися найбільше в кількості 2.000 примірниках. Десь в 1932 році з'явилося перелом. Старша генерація вимирала, а молодь інтересувалася більше американськими плитами, бо українських нерозуміла. Аж в 1937 році з'явилися були в Америці плити варшавського виробу з піснями хору „Сурма” зі Львова. Але і вони не дали того підйому, який зробили були плити Гуменюка. Хор Кошиця, що був в повоєнних часах в Америці також не спромігся добитися успіху, бо з'явився був з слабенькою фірмою Брунсвік і плити вийшли погані та так і пропали без більшого поширення.

З плитами пов'язано і українське радіовисилання. Воно в Америці слабе, бо брак добрих плит. Американські українці і європейська еміграція повинні подбати про наладнання і тієї справи. Треба при тому врахувати факт, що попит є на речі прості, такби сказати народні, а не високомистецькі концертні. Покупець диктує якість товару.

Ту тему зачіпив був коротко календар „Провидіння” з Америки. Справа важна і її відповідним чинникам української еміграції не треба спускати з ока. **M. C.**

Як подає український часопис „Аменика” за 19. 4. 47 р., накладом вид. „Новий Шлях” у Вінниці з'явилася цікава книжечка „Правдивий український фольклор під советами” Гр. Сенька. Зібрано в ній в поясненнями кілька десят „приповідок-частівок”, себто легких наспіливих пісень коломийкового вірша з сатирою на советське життя на Україні. Книжечка має 92 стор. **H. L.**

час репрезентації! Коли головний отаман Пласти Северин Левицький вітав гостей, не могли всі вміститися, щоб попасті в поле апарату. Але там, де йшли пластові вправи, апаратів не було. Що робити? Ми ще не знаємо, що шукати у цій організації, чим вона живе й що може й мусить громадянство від цієї організації жадати.

Всесвітні ідеї, що в умовах тотальних режимів були загнані в мертвий кут ліхоліття, починають тепер ширитися й серед нашої молоді.

Спостерігач

З Українського ~ПРЕСИ~

Урядовий вісник Укр. Кат. Церкви в Німеччині, ч. 7 за липень 1947 р.

На першому місці Адміністратор греко-католицької Церкви о. Вояковський з нагоди свята Петра і Павла подає свої думки про ролю ап. Петра та обосновання владимирського Папи в Католицькій Церкві. Далі у з'язку з наближенням дня святкування св. князя Володимира Великого закликає духовників вшанувати цей день такими словами: „Тому Впр. і Всч. Отці виголосять відповідні проповіді в час св. Літургії, в яких будуть старатися якнайкраще представити діла й заслуги св. Володимира Великого, як подвійника католицької Церкви в Україні”. В справі фальшивого означування вірюючівдідання й обряду о. Адміністратор підкреслює, що у нас дуже часто змінюють ці поняття і тому говорять про греко-католицьку і православну церкву, як про два обряди, тоді коли обряд, власне, у них один, але віри різні. Тут же подається як зрештою це видно із заголовка Вісника, що встановлюється нове означення гр.-кат. обряду й віри, яке міститься в словах „українсько-католицькі”, а назва Церкви — „Українська Католицька Церква в Німеччині”. Чи на рідних землях залишається традиційна назва, себто „Українська Греко-Католицька Церква”, чи вона теж змінена, і чи „Укр. греко-кат. Церква” і „Укр. Катол. Церква в Німеччині” це одна, чи дві окремі, про це в розпорядженні не говориться. На сторінці 91 подається „Спростування” і тому, що воно призначено до прилюдного відома, передруковано його:

„Спростування неправдивої вістки, поданої в „Українській Трибуні”:

Я одержав оцей лист від нашого духовенства в Міттенвальді, що його в цілості подаю ніжче до прилюдного відома:

До Апостольської Візитатури й Адміністратури української католицької Церкви в Німеччині в Мюнхені-Пасінгу.

Ми, нижепідписані українські католицькі священики з Міттенвальду, повідомляємо Вас, Всесвітліший Отче Візитатор, що допис з Міттенвальду в зелено-світличному числі „Української Трибуни” п. н. „Ми досягнемо своєї мети” (Приїзд Митрополита до Міттенвальду) не відповідає правді в тому місці, де пишеться про те, що Митрополита „Святково вітали священики двох віровизнань”. Стверджуємо, що там не було ані одного католицького священика. Міттенвальд, о. Мих. Кравчук, о. Теодор Вареха, о. Миколай Куницький, о. Богдан Смік, о. Володимир Тарнавський, о. Юрій Ковальський, о. Антон Рижак, о. Богдан Ганущевський. 4. 6. 1947 р.”

кі письменники були перші за все велики новатори, бо кожна доба ставить перед своїм літописцем вимоги відображення її по-новому, не так як раніше, а за допомогою нових, нею створених і тільки для неї притаманних стилів, жанрів та інших мистецьких засобів. В цих вимогах доби лежить ключ до розуміння потреби новаторства в усякому мистецтві взагалі і в українському зокрема.

Потребу новаторства в українському мистецтві відчував ще Кочубеївський (який, говорячи про однобічно-селянську тематику народницької літератури, вимагав від письменника „широкого поля обсерваторії”), але щойно перед Хвильовим та його сучасниками ця проблема стала у всій своїй гостроті. Кажемо „перед Хвильовим та його сучасниками”, бо в своїх творчих шуканнях Хвильовий не був однокій. Поминаючи (через малі розміри газетної статті) цілий ряд мистецтів, зазначимо лише, що одночасно з Хвильовим працювали над створенням нового українського мистецтва такі майстри, як М. Куліш (в драматургії), Л. Курбас (в театрі), П. Тичина (в поезії). Показ Кулішем України, як дому божевільних був таким самим руйну-

ванням форм попередньої мелодрами, як і розклад Курбасом реалістично-побутового театру на його складові частини, а Тичина, побачивши крізь одчинені двері свого поетичного замку, що на Україні „...всі шляхи в крові”, мусів для передачі дійсності відмовитися від милозвучних розмірів своєї першої збірки „Сонячні клярнети” і будувати дальші вірші на різних ритмічних перебоях:

„Вітер.

Не вітер — буря.

Трощить, ламає, з землі вириває...

Цих співучасників Хвильового п. Ф. Дудко чомусь ігнорує, вириваючи Хвильового з загальномистецького процесу і розглядаючи його твори, як якесь поодиноке і випадкове в українській літературі явище. Заявляючи, що твори „Маті” і „Я” Хвильовий писав „в час п'яного дурману, від якого крутилося в голові ентузіастичного молодого українського комунара”, п. Ф. Дудко мусів поставити поруч з М. Хвильовим бодай Куліша, який теж виявив інтерес до актуальної тоді теми, написавши п'есу „Комуна на стежках”.

Виявом дивовижного незрозумін-

ня ролі Хвильового в мистецькому житті тогочасної України звучить заява, ніби „у всій українській літературі нема твору більш потворного, нездорового, позбавленого осенів вродженої української психіки і більш блюзірського в розумінні зганьблення чистоти української природи, як у писанні М. Хвильового „Маті” і „Я”. Чистоту української природи зганьбив не М. Хвильовий, і панові Ф. Дудкові, як українському інтелігентові, варто було б знати про це. Хвильовий лише показав українську психіку в тому вигляді, якого вона набрала, потрапивши під вплив російського більшовизму. Доречі буде сказати, що саме такою показував її не один лише М. Хвильовий, але також і згадані мною мистці. Що ж торкається оцінки „писання М. Хвильового”, даної п. Ф. Дудком, то залишаємо що оцінку на його власний розсуд, як рівно ж і невдоволення з приводу захоплення „з яким зустріла еміграційна преса виставу І. Гірняка інсценізації новель Хвильового „Маті” і „Я”. Скажемо від себе, що преса, очевидно, глибше, ніж п. Ф. Дудко, зрозуміла значення цих новел.

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ

Концерт Ганни Ширей

Різної вдачі бувають на світі мистецтв. Одні за всяку ціну самореклямою пра-гнуть здобути слави і стати найпершими в очах численної публіки коли-небудь. Скінчивши, співачка мусіла зробити гонораром мистецтвам зауваження, щідросливши:

— Може хто не зрозумів, ще раз му-шу з'ясувати, що музико-акомпанемент до пісні написав Кондратенко-Панчук.

Глядачі співчутливо відповіли:

— Ми зрозуміли.

Не гаразд і в справі матеріального винагородження. Коли український театр або хор виїжджають з імпрезами в Ганну, то там литовці лотиші стягають за обслугу й помешкання всього 15 відсотків. А з начальниками свого „рідного“ табору для українських мистецтв доводиться торгуватися організаторам

першій лаві, кілька метрів від сцени. Це схвалювало співачку й обурюло глядачів. Скінчивши, співачка мусіла зробити гонораром мистецтвам зауваження, щідросливши:

— Може хто не зрозумів, ще раз му-шу з'ясувати, що музико-акомпанемент до пісні написав Кондратенко-Панчук.

Глядачі співчутливо відповіли:

— Ми зрозуміли.

Не гаразд і в справі матеріального винагородження. Коли український театр або хор виїжджають з імпрезами в Ганну, то там литовці лотиші стягають за обслугу й помешкання всього 15 відсотків. А з начальниками свого „рідного“ табору для українських мистецтв доводиться торгуватися організаторам

імпрез, як з гандлярами, бо вони вимагають від концерту 50 відсотків.

Після дового торгу „пощастило“ зменшити до 40 проц. Дуже дивно. Ко-оператор сплачує податку 1—3 відсотки, із мистецтв — 30—40—50 проц. Чому? За яким правом? Чи торгувати за прилавком набагато важче? Чи довше треба читатися? Чи таборові закінодавці вважають, що мистецтво можуть давати концерти і дуже розбагатіють? Незрозуміло. Для одних ходимо по хатах і ледве не з гаманця витягаємо гроші, щоб вратувати від загибелі „жерців“ українського національного мистецтва, а інших позбавляємо законного власності заробітку, здобутого досвідом та багаторічною працею. Цим відсоткам потрібно знайти міру. А то багато ми говоримо про свою національну „єрідість“, та, на жаль, мало її виявляємо в щоденному житті. М. С.

Лист до Редакції.

Хвальна Редакція!

В часописі „ЧАС“ за 13. квітня ц. р. в статті: „За впорядкування наших високих шкіл“ кинуто дуже тяжкі обвинувачення на адресу нашого середнього й високого шкільництва. Тому що в статті не зазначено назви шкіл, що їх ці обвинувачення стосуються, всі наші середні й високі школи мусить реагувати на ці заклики.

Як ректор Української Економічної Високої Школи в Мюнхені я промушений виступити з спростуванням тверджень і фактів, наведених автором, поскільку вони кидають тінь і на ту школу, що я очолюю півтора роки, і маю за честь прохати Вас умістити в одному з більших чисел Вашого часопису.

1. Закид у „сильному пониженні академічного рівня“ процесу викладів і студій з одного боку та рівня студентства з другого“. Як ректор я відвідую лекції професорів, доцентів і лекторів УЕВШ і, порівнюючи їх з лекціями, що мені доводилося чути за часів моїх студій (рр. 1897—1908), а пізніше в Укр. Господарській Академії Подебради (рр. 1922—31), я нікого зажеження не помічаю. Знаю, що лекції наших викладачів відвідують студенти німецьких шкіл завдяки їхній високій якості. Від наших слухачів, що відвідували лекції в університеті УНРРА, я не раз чув, що лекції в УЕВШ стоять ні в якому разі не нижче.

2. Якщо студітство домагається об'єднання всіх існуючих шкіл в один університет то треба ще подумати, чи можна при сучасних обставинах переднести всі існуючі школи до Мюнхена або, скажім, до Регенсбургу? Напр., Чи знайдеться помешкання для автіорій і для професорів та студентів?

3. Якщо школи об'єднати лише формально, то чи буде з того яка користь? Чи зможе тоді ректор керувати 10—ма факультетами, розкиданими в трьох пунктах Мюнхен, Регенсбург, Августбург? Чи не перетомиться він за півроку так, що фактично не зможе працювати? А може в кожному з тих пунктів помістити проректора з правами ректора?

4. Професорська Рада УЕВШ, що має

пресу, то ніяк не уявляє собі, що український часопис може написати щось подібне.

5. Вільні слухачі були завжди, і ніхто не бачив в цьому негативного явища. В УЕВШ на 1. квітня 1947 р. загальна кількість слухачів була 244; з них вільних слухачів — 14; з них три саме зголосилися в Августбурзі до складання матури — є пе, на думку п. Сосновського „показаний відсоток“? Якби їх було не „14“ а 44, то й це не могло б знизити рівень лекцій або іспитів, бо професори рівняються не на вільних, а на звичайних слухачів.

6. Якщо студітство домагається об'єднання всіх існуючих шкіл в один університет то треба ще подумати, чи можна при сучасних обставинах переднести всі існуючі школи до Мюнхена або, скажім, до Регенсбургу? Напр., Чи знайдеться помешкання для автіорій і для професорів та студентів?

7. А якщо школи об'єднати лише формально, то чи буде з того яка користь? Чи зможе тоді ректор керувати 10—ма факультетами, розкиданими в трьох пунктах Мюнхен, Регенсбург, Августбург? Чи не перетомиться він за півроку так, що фактично не зможе працювати? А може в кожному з тих пунктів помістити проректора з правами ректора?

8. Професорська Рада УЕВШ, що має

Проща до Марії Айх

Українська католицька парохія в Мюнхені Капуцинерштрассе 38 організує велику прощу до Марії Айх, (залинчика станиці Пляненг 14 кл. від Мюнхена на лінії Штарнберг). Проща відбудеться в неділю 27 липня 1947 в навечері св. Володимира Великого під кличкою: „Через заступництво св. Володимира до стілі Божої Матері Опікунки укр. скитаць в Німеччині“. В цьому релігійно-національно-національному святі, що мало б бути для нас скитаць відомою колишніх наших проще відпустів в нашім ріднім краю завзвичасно і запрошуємо до участі всіх укр. католиків на скитацьниці.

Порядок Богослужень:

Читані Служби Божі що години від 6—12.

Нагода до св. сповіді від год 6.

Торжественну, соборну Службу Божу відправив 10 год. Всесвітліший і Високопроподобний Отець Візитатор в асисті духовенства і дияконів. Співатиме мужеський хор Апостольської Візитатури. Доїзд залізницею з Мюнхен — Штарнбергер Бангоф.

о. кріл. Степан Мокнацький

парох і декан Мюнхену.

Дмитро Чуб: „Шевченко в житті“, стор. 48, На Чужині, 1947 р.

Зміст цієї книжечки — вибір біографічних матеріалів про Шевченка, розміщених у біографічно-хронологічній послідовності. Матеріали взято із спогадів, із великих біографій Шевченка (М. Чалого), з біографічних дослідів (П. Зайцева) тощо. А освітлють ці матеріали головні моменти з життя і творчої діяльності нашого великого поета, як от виявлення його літературного хисту (з спогадами Мартоса), його патріотизму, його викуну із кріպцтва, його переживання на засланні його кохання (із портрети жінок), заходи щодо одруження і т. д.

І подано це все так, що читач має яскраві картини, що зводять на очі живий образ Шевченка.

Отже можна відзначити як позитивний бік цієї книжки вдало вибрану форму. Текст доповнено добрими ілюстраціями, портретами Шевченкових приятелів і знаних (кн. В. Репніої, П. Куліша й ін.). В огляді на це книжечка читається легко й присмно, і її можна рекомендувати всім, хто шанує нашого національного пророка. Можна її використати й у старших класах нашої середньої школи.

Звичайно, книжка ця всіх цікавих моментів із Шевченкового життя не вичерпув, але впорядник (автор) у наших умовах такого завдання, мабуть, перед собою і не ставив. Проте хотілося б, щоб у книжці було більше даних світлового характеру (як от демонстративний вихід Шевченка з дому поміщиця Лукашевича, коли той ударив при ньому свого слугу, його висловлювання — в „Щоденнику“ про парову машину й ін.) Незрозуміло також, чому упорядник викинув із Шевченкового листа слово „собачою“, як епітет до „ланської крові“ (ст. 21). Це вже те, проти чого сам упорядник протестує — фальшування Шевченка. С деякі хиби в перекладних текстах — москалівми „курган“, „замарацка“ (замазура), „аліяпуваті“, „старухи“, „новосілля“ (входини). Але в цілому книжка цікава й потрібна.

В. Ч.

Нашим установам, високим школам, студентським громадам, філіям і представництвам „КодУС-у“, приятелям і знаним, що привітали мене в день моєго 65-річчя, складаю щиру й сердечну подяку.

Д-р Зенон Кузель

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Адреса Редакції та Адміністрації: Augsburg, Brauerstr. 1 (Ecke Birkenfelder Str.). Адреса для ілюстрацій та промових перевідбілк: Ukrainian Newspaper „Our Life“ Augsburg, Postamt 1, Postfach

Редактор: Костянтин Лінденберг. П. Котович. Видавач: Спілка „Наше Життя“ в Аугсбурзі. Адміністрований by Military Government ICD., Press Branch OMGB. Licensee: P. Kотович. Druck: Hermann Heilmann, Bad Wörishofen.

ДІЛІНГЕН

Культурно й привітно виглядає український табір Люітпольдказерне в Ділінгені. Чисті охайні приміщення, гарне подвір'я з клюмбами і великим тризубом з декоративних квітів, стрункі доріжки — все це — наслідок старанної праці українців, що дісталі цей табір у занехаянному напівзруйнованому вигляді від поляків.

Тепер у таборі живе 1.800 українців. Є греко-католицька і православна церква, театр та читальня. Розгортається самодіяльна творчість. Виявом II була недавно виставка українського народного мистецтва. Захоплені думками про неї численні відвідувачів — чужинців — кращий доказ її великого мистецького усіх.

В таборі існує хор, що дав уже низку концертів, а тепер готує вечір української пісні. Є також драматичний гурток, що поставив „Катерину“ і опрацював п'есу „Ясні зорі“.

Широко розгорнуто мережу освітніх закладів. Працює гімназія, в якій учиться 86 учнів, народді (78 учнів) і городянська (15 учнів) школи, дитячий садок (51 вихованець), дві групи неписьменних (40 чл.), два курси англійської мови (разом 36 студентів).

У червні закінчують навчання радотехнічні і електротехнічні курси. Слухачі цих курсів відвідують тепер практику. Всього буде випущено 20 осіб. Шевський курс крою випустив 27 чол., і тепер навчається нова група з 16 чол. Також і курс кравецького крою для жінок випустив у квітні 15 осіб і тепер іде навчання в новій групі, що складається з 34 жінок і закінчується в червні. На шевському курсі крою для чоловіків навчається 16 чол.

Шоферські курси за час від січня випустили 90 шоферів, а 3 червня працювала група з 17 чол..

Працюють також курси пасажирського (25 чол.), городянства (22 чол.), вадізкарського (10 чол.).

Л.

Відзначення професора д-ра Степана Тимошенка

Подаютъ з Чікаго, що про. д-р Степан Тимошенко, професор-емерит механіки Стемфордського університету в США одержав з своєю науковою працею міжнародно медалью Джеймса Вата від ради Інституту Механічних Інженерів Великої Британії.

Крім професора д-ра Тимошенка, таке відзначення одержав тільки один американець, покійний Генрі Форд.

Повідомляють про це журнал, орган Американського Товариства Розвитку Науки, під назвою „Сенс Джорнал“ помістив на першій сторінці велику світлину професора д-ра Тимошенка.

(„Укр. Роб.“ ч. 23 від 6. червня 1947 р.)

„Соборна Україна“

Новий часопис в Парижі

З цього року в Парижі під редакцією відомого дослідника мазепинської епохи дічно „незалежний українознавчий проф. Ілька Борщака виходить неперіодичний збірник” під назвою „Соборна Україна”, присвячений літературі, мистецтву, суспільним питанням і науці. Перше число цього збірника датоване січнем. В передовій статті редакція, закликаючи до співробітництва „всіх україністів розкинених тепер по цілому світу”, нав'язує традиції до часопису „Україна”, що виходив 40 років тому (1907), як продовження „Київської Старини” і як початок тих публікацій, що їх робив трохи пізніше М. Грушевський в органі Наукового Товариства під тією ж назвою „Україна” (1914 і 1918). Пізніше (1924–1930) назва ця була збережена М. Грушевським і для видання Історичної Секції Української Академії Наук.

„Соборна Україна” в ювілейний рік Кирило-Методіївського братства підхоп-

лює, як сама пише „традиції кирило-методіївських братчиків, Шевченка, Драгоманова, Франка, Грушевського”. Перше число займає лише 32 сторінки книжкової вісімки, але подає досить багато різноманітного матеріалу.

Найбільший інтерес має стаття проф. І. Борщака „Український козак — священик Агапій Гончаренко, пioner Amerikanskoy Ukrayini, що подає призабуті відомості про колоритну постать київського ченця з Печерської Лаври, знавця східних мов, що був надісланий до російської посолської церкви в Аtenах, а звідти вже став співробітником Герценя, автором некролога Шевченка в лондонському „Колоколі”, пionerom української еміграції до Америки, видавцем першої газети російською і англійською мовами на Алясці: „Аляска Геральд”.

Автор наводить мало відомі подробиці з пригодницької біографії і невтомної видавничо-літературної діяльності цієї

незвичайної людини, що мріяла з Аляски, на зразок Герценя, вести революційну пропаганду серед українців Зеленого Клина на далекому сході Азії.

Автор використовує зовсім тепер не-відомі „Спомини Агапія Гончаренка, українського козака-священика”, що його видав М. Павлик спочатку в „Народі” р. 1894, а потім і окремим виданням.

Одмітимо ще початок статті М. Зелинського „Турецькі джерела до історії України” та короткий огляд без підпису „Українська літературна мова”.

На сторінках, присвячених Парижу і Франції, знаходимо статтю „Moris Shuman про Україну”, де розкрито пісевдо-нім „Andre Sidoarbe”, під яким на початку другої світової війни видатний журналіст М. Шуман, провідник одної з найбільших тепер в парляменті партії МРП (Народний Республіканський Рух), видав книжку „Українські проблеми і європейський мир”. Друга стаття з цього відділу присвячена сотій річниці народження французького поета і драматурга Поля Дерулема, автора досить чудернацької п'єси з української історії 17 століття

під назвою „Гетьман”, що мала великий успіх у парижських глядачів 70-х років.

Некролог молодого талановитого українського симпатика славіста Жана Муссе та інформації про „Державну школу східних мов” та ще деякі дрібні інформації, між іншим про перший український підручник для французької вищої школи, складений проф. І. Борщаком, замикають цей відділ.

У розділі „Література і Мистецтво” подано дві ювілейні замітки (М. Шашкевич, М. Макаровський), дуже неповний синодик української культури (11 імен за роки 1940–1943) і некролог помершого в листопаді 1946 року паризького протоерея УАПЦ Ілар. Брэндана.

Обкладинка та дві розділові заставки зроблені відомим гравером Іваном Мазалевським.

В. М.

НОВІ ВИДАННЯ

Видавництво „Вернітора” видало брошурку М. Андрусяка „Тризуб”. Автор на 26 стор. дас історичну розвідку про походження, герба української держави.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

За зміст оголошень Редакція не відповідає

УВАГА!

Кооператори!
Економісти!
Господарники!
вже появився

НОВИЙ ЖУРНАЛ
„Об'єднання Українських Кооператорів”
ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНЕ
ЖИТТЯ

як місячний додаток до „Нашого Життя”
Це одинокий український господар-
ський журнал на еміграції.

Передплату на „Господарсько-Ко-
оперативне Життя” приймають:

- Індивідуально і від кольпортерів: Адміністрація „Нашого Життя”, Авгсбург, Шпаєрерштр. 1. При замовленні зазначувати на „Г.-К. Ж.”
- Збірно для кооперативів і Відділів Об'єднання Українських Кооператорів та інших господарських товариств: Об'єднання Українських Кооператорів, Мюнхен, Розенгаймер Штрассе 46 а, кім. 10.

Передплата виносить:

чвертьрічно	4 нм.
піврічно	8 ..
річно	15 ..

Поодиноке число 1,50 нм.

Вже появився новий наклад книжки генерала М. Капустянського

Похід українських армій
на Київ—Одесу в 1919 р.

Ціна 13.— нм. — Замовляти в Кооп. КОС, Мюнхен 8, Розенгаймер Штрассе 46а

ЧИТАЙТЕ
тижневий журнал
української демократичної думки
„НА ЧУЖИНІ“

Пренумерату приймає без жадних формальностей Ваш листонош або кожний німецький поштовий уряд всіх трьох зон Німеччини за вплатою 4 марок на місяць

Вже вийшов з друку „Літопис Українського Політв'язня” ч. 3–4 за березень — квітень 1947 р. Ціна 4 НМ.

Зміст. 1. Др. Марунчак Мих.: Система німецьких концтаборів. 2. Самчук О.: У таборі. 3. Г. Сова: Повернення з концтаборів Колими на батьківщину. 4. Никон Немирон: У збудженій в огні столиці України. 5. Протоіерей С. Г-к: Одна із жертв гітлерівського гестапо. Для кольпортерів, книгарень, кіосків та філій Ліги УПВ опуст 20 проц.

Набуту можна дістати у Володимира Русланського:
(13 б) Dillingen/D., Luitpold-Kaserne, Bl. 2, Z. 83

КНИЖКОВІ НОВИНИ ОСТАННІХ МІСЯЦІВ

1. Багряній Іван: Тигрови, част. I. i II, роман	8:50
2. Бескід Ю.: Теофанова дочка	4:-
3. Гайдарівський В.: Ще одно кохання, повість	10:-
4. Земляк Ю.: Праця — основа життя	2:-
5. Дпл. Інж. Каніскайлів: Технічний порадник ілюстр.	7:-
6. Карпенко-Криниця: Полум'яна земля	4:50
7. А. Кащенко: Під коруснем, повість	8:-
8. Ю. Клен: Спогади про неокласиків	3:50
9. Марден: Воля й успіх	15:-
10. Нижсанківський Б.: Щедрість	3:50
11. Осьмачка Геодосій: Поет, поема у трьох част.	14:-
12. Петро Павлович: Сліди Михайла Коцбопінського, (ілюстр. збірн.)	6:-
13. Поділля, історичні пам'ятки	5:-
14. Інж. Приходько: Порадник шоферові	15:-
15. Проф. Д-р. Січинський В.: Чужинці про Україну — п'яте вид.	8:-
16. І. Франко: Захар Беркут	10:-
17. Коли ще звірі говорили	4:-
18. М. Капустянський: Похід українських армій на Київ—Одесу	13:-
19. Мар'єнко І.: Практичні вправи з географії — з атласом	10:-
20. — Хорс — журнал красного письм. і міст. ч. I.	12:-
21. — М. У. Р. ч. III. (друком)	10:-
22. Козбур Тарас: Дитяча Абетка	7:50
23. Судомора: Дві кіточки — (на підміні дітям)	3:-

При гуртових замовленнях 15–25% знижки. Замовляти:

Українська Книгарня

München, Dachauer Straße 9/I

УКРАЇНСЬКА ЕКОНОМІЧНА

ВИСОКА ШКОЛА

в Мюнхені

оголошує запис

на I, II, III, IV, V, VIII семестри

• Дійсними студентами можуть бути лише особи з закінченою середньою освітою (матурую).

Для впису на II, III, IV, V i VIII семестр треба предложить крім матуруального свідоцтва, що й докази про закінчення відповідних семестрів на інших подібних рівнорядних Високих Школах.

• Вписове виносить 10.—, а учебове 200.—нм. марок за семестр.

Прохання про зарахування на той чи інший семестр належить подавати на адресу:

Ректорат Української Економічної

Високої Школи

Мюнхен, 8, Флорштрассе 1. I пов.

Виклади пічнуться дня 1. вересня 1947 р.

Канцелярія

Української Економічної

Високої Школи, Мюнхен

~~~~~

З Америки:

Пан Тонкобладов Константин II. розшукує знайомих Дмитра і Тетяну Янківських (що були в Карльсфельді), Володимира Літинського, Миколу Геруса Олександра Даценка.

Адресу можна дістати у Володимира Русланського:

(13 б) Dillingen/D., Luitpold-Kaserne, Bl. 2, Z. 83

Вийшли з друку

1. Тарас Шевченко: „Казематні Поеїзі“. Вступне слово проф. Віктора Петрова. Ціна 2 НМ.

2. „Завдання Української і Мартірології“. Інформаційна бібліотека Науково-дослідного Інституту Української Мартірології. Ціна 2 НМ за I примірник.

Філії Ліги Укр. Політв'язнів, кольпортері, книгарні, кіоски замовлення свої просимо звертатися до Адміністрації Літопису Політв'язня, Мюнхен 8, Фюріх-страсе 53-II. Опуст 20 проц.

Книжки висилаємо на поодинокі замовлення за попереднім надісланням готівки або за післяплатою.

Оголошення

З'явилися в продажі музичні твори п. Крачкевича (Фортепіані): „В підземеллях Варшави“, „Ні в Бахчисараю“ (за Пушкіном), „Угорська рапсодія“, (присвячено п. Ел. Рузвелт), „d'Andalous“, „Marche Funèbre“.

В друку: „Отець Сергій“ (симфонія за романом гр. Толстого), „Вальс ДП“. Ціна на примірника 8 НМ.

Замовлення надсилати на адресу:

R. Kratschlewitsch